

Zakariás Antal Dirán a magyarországi örmény közösség korelnöke. Tagja az Országos Örmény Önkormányzat testületének, de az örmény lelkeséggel kapcsolatos feladatai mellett, ő vezeti a második kerületi nemzetiségi önkormányzatot is. Nyolcvanon túl is irigylésre méltóan aktív. A karácsony előtti rohanásban többszöri próbálkozás eredményeként sikerült csak telefonvégre kapni. Negyed órát kértem, de sejtettem, hogy bőven órán felüli beszélgetés lesz belőle. Évzáró lapszámunkban az örmény identitásról, együttműködésről, múltról, jövőről és a magyarországi örmény jelen legfontosabb problémáiról beszélgettünk.

Diaszpóra21: Erdélyi örményként, mit jelent számodra az örmény identitás?

Zakariás Antal Dirán: Brassóban születtem, de csíkszépvízi nagyszüleim révén az egész gyermekkorom erdélyi örmény környezetben telt. Sajnos a nyelvet már nagyapám sem

Írta: Diaszpóra21

2016. február 26. péntek, 08:23

beszélte, de az, hogy örmények vagyunk, a tradíciók, a hagyományok jelenléte átszötte a mindennapjainkat. Amikor 1941-ben elkerültünk Erdélyből Magyarországra, a Dunántúlra, az egész jó időre háttérbe szorult...

Diaszpóra21: Meddig?

Zakariás Antal Dirán: Jó pár évtizedig, majdnem egészen addig, amíg a kilencvenes évek legelején el nem

indult az önkormányzati rendszer, de azért előtte is volt pár mozzanat. A hetvenes években még a Semmelweis utcában működött az örmény katolikus templom. A hitélet a legendás Kádár Dániel atya személye köré szerveződött. Ez az időszak a nagyon családias, meghitt, beszélgetős összejövetelek, együttlétek időszaka volt. Mindenki mindenkit ismert, nem volt hangos szó, nézeteltérés.

Diaszpóra21: Aztán valami megváltozott?

Zakariás Antal Dirán: Visszatekintve, volt egy pillanat, amikor ez a felhőtlen állapot egy csapásra megszűnt. Be kell vallani, hogy a nemzetiségi lét intézményesítését sok nemzetiségi közösség megsínylette. A feszültségek ekkortól datálhatók.

Diaszpóra21: Gyanítom, a pénz nagy szerepet játszott ebben.

Zakariás Antal Dirán: Kimondhatjuk, az egyet nem értés megjelenésében a pénznek volt és van nagyon meghatározó szerepe.

Diaszpóra21: Talán más is eredményezhette a megosztottságot. Ha kívülről nézzük, két egymástól élesen elkülönülő örmény közösséget látunk, mintha nem is egy nemzetiségről lenne szó.

Zakariás Antal Dirán: Ez egy nagyon bonyolult, speciális helyzet, amit a történelem és a politika alakított. Nem vitás, igazi örménységnek a viszonylag frissen érkezetteket tekinthetjük, hiszen ők beszélik a nyelvet anyanyelvi szinten. Sokkal szorosabb a kötődésük az anyaországhoz és a nemzetközi diaszpórához is. A másik kör a háromszáz, háromszázötven éve érkezettek, akik a történelem során teljesen asszimilálódtak és csak napjainkban kezdik felfedezni örmény identitásukat. E két egymástól most elég távol lévő társaságot nagyon nehéz egy platformra, közös célok és programok köré terelni és ebben a közösség vezetőinek számon kérhető felelőssége van. Az ellenségeskedés és a szembenállás fő attitűdként méltatlanul mérgezi azt a viszonyt, aminek az összefogásról és együttműködésről kellene szólnia. Megfogadtam tehát, hogy részemről lezárom azt a múltat, ami nyilván hemzseg a hibáktól és rosszemlékű pillanatoktól. Az örménység körében meghatározó szerepet játszó, erre nyitott és fogékony

Írta: Diaszpóra21

2016. február 26. péntek, 08:23

szervezetekkel közösen már egy ideje azon dolgozom, hogy legyen párbeszéd s ez ellentétek, melyek most sokkal inkább személyekhez köthetők, semmint a valódi közösséghez, megszűnjenek.

Diaszpóra21: Sikerülni fog?

Zakariás Antal Dirán: Ha nem hinném, hogy ez sikerülhet, akkor nem is folytatnám ezt a megkezdett párbeszédet. Kor szerinti doyenként fenntartom magamnak ezt az íratlan jogot, hogy tevőlegesen részt vállaljak az ellentétek megszüntetésében. Önmérséklettel mindent a helyére lehetne tenni, s a két legjelentősebb jelölő szervezet között is igazi együttműködés alakulhatna ki. Ehhez az kell, hogy vélt vagy valós sérelmek miatt, zsigerből ne induljanak folyton-folyvást szükségtelen, energiát és méltóságot felőrlő támadások a másik felé. Nem egymás legyőzéséről kell szólnia a mindennapoknak, hanem közös programokról, közös célokról, közös ünnepeinkről, hétköznapijainkról.

Diaszpóra21: Az Erdélyi Örmény Gyökerek Egyesületről gyakran fogalmazódik meg az a vélemény, hogy túlságosan múltba révedő, egyszemélyes irányítás alatt áll, a szervezet vezetőjének sokak által agresszívnek érzett stílusa pedig enyhén szólva megosztó.

Zakariás Antal Dirán: Nem tagadom, szükség lenne friss gondolkodású, fiatal, saját kezdeményezéseikkel élni tudó emberekre, akik ma nincsenek. A mostani szervezet tagsága nem túl aktív, nincsenek egyéni ambíciók. Ha bárki előrukkolna is valamivel, az a tekintélyközpontúság miatt csak személyes meggyőzéssel tudná végigvinni az elképzeléseit. Szeretném elérni, hogy a kérdésben felvetett harcias stílus e megkezdett diskurzus során lecsendesedjen.

Diaszpóra21: Említetted még a beszélgetés elején, hogy a nemzetiségi lét intézményesítésekor a pénz megjelenése alakította át a viszonyokat. Ha létezne konszenzus akár a rendelkezésre álló pénz felosztásáról, megváltozna a helyzet?

Zakariás Antal Dirán: Ez bizonyára sok mindent megoldana és eredményezheti azt is, hogy egymást egyenrangú félként elfogadva, valódi közösségként valósítsuk meg a programjainkat külön-külön és együtt is. Egy ilyen, szervezeteink között létrejövő kiegyezés az országos testület szintjén hatással lenne a fővárosi, helyi és kerületi nemzetiségi testületek együttműködésére is. Ennek megteremtése most a legfontosabb küldetés, nagy csalódást jelentene, ha nem sikerülne.